

Karácsonyi vásár a gyárban

Kétféle napig játékokat, ajándékokat, sport- és piperecikket árúsiót'ak a Kenderfonó és Szövőipari Vállalat újszegedi szövőgyárának kultúrtermében. A gyári szakszervezet és a Del'a Kere'kedelmi Vállalat szeredi kirendeltsége szocialista szerződést kötött, amely lehetővé teszi, hogy karácsony előtt kevesebb fáradsággal vásárolhassanak a gyár dolgozói

Magyar-arab megbeszélések

Kedden elutazott hazánk-ból az Arab Népek Kongresszusának küldöttsége, amely tárgyalásokat folytatott a Hazafias Népfront, a Magyar Szolidaritási Bizottság és az Országos Béketanács képviselőivel. A delegáció tájékoztatást adott a haladó arab világ mintegy 150 politikai pártját és társadalmi szervezetét tömörítő, s a közel-keleti probléma igazságos rendezéséért, a palesztinai arab nép jogainak helyreállításáért küzdő kongresszus legutóbbi, damaszkuszi üléséről, a Közel-Kelettel kapcsolatos álláspontjáról és jövőbeni terveiről. A küldöttséget fogadta dr. Nagy Gábor, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője.

Látszólag egyszerű

Elkoptatott jelzők és fordulatok, agyonidézett sablonok és szólások jutnak az eszembe: megérezte az idők szelét, bátraké a szerencse, aki keres, talál. A továbbiakban elkerülendő az efféle summázatokat, essünk hát túl mielőbb a még számításba jöhető kifejezéseken: sikeres termékváltás, a gyártmánystruktúra módosítása, a vállalati és a népgazdasági érdek összhangja, előrelátás a tervezésben, hatékonysági számítások, kooperáció — talán nem maradt ki semmi. Következzenek hát azok a valóságos példák, amelyek közös tanulságát ki-ké kedvére megfogalmazhatja az eljárásban felsorolt kifejezések felhasználásával.

Svédországból rendelték a nikkelt vagy rézbevonatú, úgynevezett reflexiós ablaküveget, amely fényviszszaverő és hőszigetelő rétegével eddig eléggé fel nem ismert szerepet játszhatna az energiagazdálkodásban is. Az oroszai üvegyár a svéd Gränges-cég licencét vásárolta meg, s az idén négyezer, jövőre már 12-14 ezer négyzetméternyi füstszínű ablaküveget küldhetnek hazai megrendelőiknek. A berendezést, amellyel jelentős import takarítható meg, idehaza tervezték és készítették. Kezeléséhez mindössze két betanított munkás szükséges.

Az AFIT XI. számú Vállalata korábban a GAZ-51-es típusú teherautók „nagyjavítója” volt. Ezeket a teherautókat kisebbeket a vállalat vezetői olyan munkát kerestek, amelynek feltételei gyorsan megteremthetők, meg ületnek sem utolsó. Az Ikarus-200-as autóbusszalad automata sebességváltó Csehszlovákiában készülnek, és idehaza sokáig nem volt szervizhálózat, javítószolgálat. Lett, Szegeden. Jövőre 700-800, 1980-ban várhatóan 1200 sebességváltó nagyjavítására kapnak megbízást. A szabályozáshoz szükséges próbaad, a felújítás-hoz nélkülözhetetlen cél-számok egész sora a vállalat újítóinak találékonyságát hirdeti, s a javítási technológia is magyar: a győri műszaki főiskolán dolgozták ki.

1968-ban 500 tonna Delikat-8 ételízesítő szállt a Szegedi Paprika-

feldolgozóban. Most évente 3 ezer tonna, s megjelent az üzletekben az újabb változat, a tízes számmal jelzett is. A háziasszonyok tudják, olcsóbb, mint a Vegeta. És olcsóbb a szegedi tejszínhabpor, mint a jugoszláv. Kipróbáltam, jobb is. Pedig ezek „csak melleslegesen” kikísérletezett termékei a vállalatoknak. És még tovább is folytathatnánk a sort, halaszlécok-kát, tyúkpatétomót, tyúkpörköltet, jégkrémport ugyancsak készítenek Szegeden, mert állni kell a versenyt, nem lehet leszakadni a hazai és külföldi vetélytársaktól.

A Kontakta szentesi gyárban az év elejétől más-képpen készülnek a hajó-lámpák. Rácsukat egyben öntik ki, nem pántokból rakják össze. Miért volt szükség az újításra? Hogy üzletet köthessenek az algériai ügyféllel, aki 300 ezer hajó-lámpát rendelt. Naponta 7 ezer lámpa alkatrészeinek festése, összeállítása nem kis feladat. De hát, a ve-vő diktálta az iramot, s ez technikai fejlesztés nélkül elképzelhetetlen volt. A tét: 400 ezer dollár.

A folyamat — noha nem általánosítható — körül-belül azonos állomásokon fut át. Felismerik a piac igényeit, s hogy teljesíthessék a megrendelést, számolnak, szerveznek, átalakítanak, újítanak. Látszólag olyan egyszerű... Am az idézett példák-ból talán az is kitűnik, meg-térül a szellemi és fizikai erő. Esetleg épp a szellemi-fizikai erők gyarapodásában.

P. K.

Altatóorvosokat kérnek a kórházak

Tanszéket kapott az érzéstelenítés

Keves az altatóorvos, pedig közreműködésük fokozódó mértékben szükséges a beteg-gek sebészeti ellátásában. A viszonylag fiatal szakágazat, az altatás-érezéstelenítés tudománya ugyanis egyre nagyobb arányban járul hozzá a műtétek sikeres elvégzéséhez. E fontos szakterület művelőinek utánpótlását hivatott elősegíteni az Orvostovábbképző Intézetben a közelmúltban megalakult aneszteziológiai tanszék. Létesítésének jelentőségéről dr. Jakab Tivadar egyetemi tanár, a Magyar Anaesthesiológiai és Intenzív Therápiás Társaság elnöke Oláh Bélának, az MTI tudományos munkatársának a következőket mondta:

— A műtéti érzéstelenítés technikája az utóbbi években az új altatószerek felfedezésével és a műszaki színvonal növekedésével ugrásszerűen fejlődött. A gépesített altatás viszont minden előnye ellenére is bonyolult, sok odaadást kívánó, nagy felelősséget igénylő eljárás. A korábban alkalmazott éteres narkotizálással szemben a beteg számára — kisebb megterhelés mellett — nagyobb kíméletet biztosít. Az altató szakorvos tevékenységétől a műtét sikere legalább annyira függ, mint a sebésztől. A műtét egész tartalma alatt ellenőrizni a különböző — légzés, vérnyomás, vérkeringés, gázcsera élet-funkciókat. Figyelme állandóan a műszerre irányul, mert az érzéstelenítés-altatás során a beteg egyedi igényeinek megfelelően, többnyire változóan kell az altatószert adagolnia.

— Biztonságos sebészeti munka aneszteziológus nélkül ma már szinte elképzelhetetlen. A kórházak és a klinikák ezt a tényt egyre jobban felismerik, s mind több altató-érezéstelenítő szakorvost igényelnek. Annak ellenére, hogy — tanfolyamokon — csaknem 20 éve folyik ilyen jellegű képzés, létszámuk annyira alacsony, hogy még azokra a helyekre sem jut belőlük, ahol pedig a foglalkoztatásukhoz szükséges technikai eszközök rendelkezésre állnának. A gondokat tovább fokozza, hogy a mintegy 430 szakképesítéssel rendelkező csak 200 dolgozik a fontos területen.

— A tanszék felállítására a szakma fejlődése szempontjából nagy jelentőségű ese-

mény, a meglévő problémákat azonban egymagában nem oldhatja meg. Ezzel egyidőben kívánatos lenne bevezetni az anesztézia és az intenzív terápia hivatatos tantárgyként történő, kötelező oktatását is.

— A meglévő műszerállomány egységesítése ugyancsak megoldandó feladataink közé tartozik. Kórházaink ugyanis különböző országokból származó, változó össze-tételű műszerekkel rendelkeznek, így karbantartásuk gondot jelent. Az új tanszék tevékenységével arra fog törekedni, hogy hozzájáruljon az aneszteziológusképzés megújításához — mondotta befejezésül dr. Jakab Tivadar. (MTI)

A TIT országos elnökségének ülése

Kedden a TIT természet-tudományi stúdiójában összeült a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat elnöksége. Jenei Jenő főtitkárhelyettes körvonalazta a társulat 1979. évi fő feladatait és az országos vezető testületet munkatervét. Megállapította: erősíteni kell a társadalom-tudományi és politikai ismeretkörbe tartozó tevékenységet.

A tervek szerint 1979-ben történelem-, pszichológus- és nyelvészkörök szervezésére készül a TIT, s a jövő évben megkezdik az ifjú technikusok baráti köreinek szervezését is.

Az országos elnökség személyi ügyekről is döntött: tagjai sorába kooptálta Ádám György professzort, az MTA levelező tagját, Háhn Líviát, az IBUSZ vezérigazgató-helyettesét, Kaposvári Júliát, a Vöröskereszt főtitkárhelyettesét és Maróti Jánost, az OTSH elnökhelyettesét.

Megválasztotta új elnökét: az Ortutay Gyula halálával megüresedett tisztség betöltéséül Ádám Györgyöt bízták meg. (MTI)

Csefkó Gyula emlékezete

A Magyar Nyelvtudományi Társaság szegedi csoportja és a TIT Csongrád megyei szervezetének magyar nyelvi szakosztálya holnap, december 14-én délután 5 órakor felolvasó-ülést rendez a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola központi épületének irodalmi előadótermében (Április 4.

útja 6.). Dr. Nyíri Antal nyugalmazott egyetemi tanár emlékezik meg Csefkó Gyula, a kiváló nyelvészprofesszor születésének 100. évfordulójáról, majd a szólások grammatikájához címmel Rozsonyi dr. Molnár Emma főiskolai docens tart előadást.

Zenei naptár

Concerto

Klasszikus zenei műfajnak, a koncertónak szentelte vasárnap és hétfő szegedi filharmoniai hangversenyt a Liszt Ferenc Kamarazenekar. Mondhatni természetesen, hiszen főnállásának jó másfél évtizedét századunk muzsikája mellett a barokk töltötte ki, így logikusan a concerto, melynek ezúttal legjellegzetesebb variánsait vonultatták föl. A szvietszerűen soktételű händelt (G-dúr és c-moll concerto grosso), illetve a Bachra, Vivaldira valló, gyors-lassú-gyors tétel-ciklusú formát, amit éppen Vivaldi fejlesztett verseny-művé (Oboaverseny, E-dúr hegedűverseny, a-moll versenymű két hegedűre).

A filharmonia hűséges beretesei még emlékeznek rá, amikor Sándor Frigyes dirigálásával először lépett itt pódiumra a zeneművészeti főiskola hallgatóiból verbuválódott kamaragyűttes. Mely azóta látványosan bon-takoztatta ki képességeit, valóságos világljáró társulattá ért. Professzoruknak, művészi vezetőjüknek közvetlen karmesteri instrukcióit a koncertmester Rolla János vette át, aki amolyan primus inter pares a zenekarban (az E-dúr hegedűverseny szólóját sem ő, hanem Lovas György játszotta, s zsolisták mindössze a két hegedűs versenyműbe „szállt be” Kostyál Kálmán mellé) — jelenléte mégis a vezéregényiségek inspiratív erejével hatott társaira és a közönségre egyaránt. A Liszt Ferenc Kamarazenekar előadásában a concerto (mely hangszerek, szólisztikus és együttes hang-zások vetélkedője, másfelől kapcsolata, összesimulása is) abban a tiszta szépségében ragyogott föl, amiképpen a barokk ma is él az emberek fantáziájában. S bár Rolla János egyénisége láthatóan megszabhatná a társaság koncertprofilját, ennek éppen ellenében ragadtatták el a hallgatókat azzal, hogy játékok hívalkodásmentesnek, a társas muzsikálás kollektív örömeinek tetszett. Vivaldi Oboaversenyének szólóját Pongrácz Péter szólaltatta meg stílusosan, csupán az E-dúr hegedűversenyben éreztük Lovas Györgyöt (vasárnap délelőtti imitt-amott bizonytalannak.

Az állat-egészségügy eredményei

Az idén is sikerült megelőzni az állatállományunk fertőződését a járványos betegségektől, holott Európában jelentős károkat okozott az afrikai sertéspestis, valamint a ragados száj-és körömfájás. A magyar állat-egészségügyi szolgálat irányításával jelentős sikereket ért el üzemeink az állattenyésztés általános higiéniai fejlesztésében. Az idei év eredményeként könyvelhetjük el, hogy közvetlen befejezés előtt áll a szarvasmarhaállomány teljes gümőkormentesítése. A környezethigiéniai hiányszakok megszüntetésében szintén nagyok az eredmények. Többek között a borjúelhullás az 1976. évi 12 százalékról hét százalékra, a malacelhullás az 1976. évi 11,6 százalékról 9,4 százalékra mérséklődött. A baromfi-félék között sem fordult elő járványos megbetegedés, de a növendékállatok elhullási aránya még nagy, amit több helyen a kedvezőtlen tartási körülmények okoznak.

Az eredmények nemzetközi elismerését jelenti az, hogy az állategészségügyi területén is tovább bővültek nemzetközi kapcsolataink. Kormányzintű együttműködési egyezményt írtunk alá 1978-ban Finnországgal, Spanyolországgal és Irakkal. Kedvező állat-egészségügyi helyzetünknek tudható be az is, hogy a Terimpex számos országba szállít jelenleg is vágó-marhát, juhot és más vágóállatot, illetve feldolgozott állati eredetű terméket. (MTI)

N. L.

Csak öt napig

December 13-17-ig

30%-os árengedménnyel

hanglemezvásár

A DELTA SZAKÜZLETEIBEN:

Szeged: Kárász u. 3.

Hódmezővásárhely: Lenin u. 4.

Makó: Lenin tér 9-11.

Szentes: Kossuth u. 11-13.

